

De schaar in het schilderij

Soms komt er zo-
maar ineens een
idee in hem op en
zet hij de schaar
in een schilderij
voor een nieuwe
presentatie. Erik
Pater uit Franeker
gaat daarbij zelfs
'het hoekje om'.

GITTE BRUGMAN

In de gang staan tafelezels voor zijn cursisten. Boven de deur hangt een aantal stillevens, waarvan een naar een voorbeeld van de grote meester Henk Helmantel. „Hij is een topper, maar er zijn er al velen die in zijn voetsporen treden. Ik wil niet de zoveelste zijn.” Liever ontwikkelt Erik Pater een eigen stijl.

En daar is hij druk mee bezig. Niet zozeer in het schilderkundige, als wel in de presentatie van zijn schilderijen. „Tijdens de lessen die ik volgde, heb ik wel eens een werk gemaakt over zes paneeltjes van 20 bij 20 centimeter, die ik diagonaal had gegroepeerd.” Het bracht hem op het idee om meer met zijn schilderijen te doen.

Zo liet hij een straattaferaal op paneel in tweeën zagen („dat moest netjes, in verstek”), dat hij daarna in een rechte hoek weer in elkaar zette. „Er zitten een paar grapjes in. Als kijker zie je een meisje en een jongen op straat, die elkaar zullen tegenkomen. Ze kijken allebei achterom: zij zwaait naar haar vriendinnen en hij kijkt naar zijn hond. Zo komen ze met elkaar in botsing. Daarom heet het ook *The day they met and fell in love*.”

Het straatbeeld stelde hij samen uit bestaande huizen uit Franeker, die echter in werkelijkheid niet in deze volgorde bij elkaar te zien zijn. „Mijn eigen huis zit erbij, ik sta te schilderen”, wijst hij. Zijn zoon en dochter fietsen allebei aan een kant van het paneel, en de postbode figureert ook in het straatbeeld.

Een ander paneel zaagde hij zelf in

Erik Pater in zijn huis, annex atelier met achter hem *The day they met and fell in love* en *Knikker* (links). EIGEN FOTO

een slinger, het is een voorstelling van luchtballonnen boven een veld. „Aan de achterkant zitten latten om het geheel stevig te maken, anders wiebelt het te veel.” Hij lijstte het zelf in, iets dat hij daarna vaker deed. „Ik krijg er steeds meer handigheid in.”

Een andere manier om zijn beschilderde onderdelen samen te presenteren, paste hij toe in het werk *Knikker* en *Uil en muis*. „*Uil en muis* was één doek. op een gegeven moment vroeg ik me af hoe het zou zijn dit in stukken te presenteren.” Hij zette zijn schaar in het doek en spande het linnen op ongelijke panelen tot een soort puzzel. De losse delen schroefde hij op plexiglas.

Bij *Knikker* volgde hij een andere volgorde. „Daar heb ik de zeshoekige paneeltjes eerst op plexiglas vastge-

maakt in deze vorm, en daarna beschilderd.” Hij gebruikte een foto, die hij uitvergroot heeft weergegeven. „Van een afstand zie je de voorstelling, maar van dichtbij is elk schilderijtje een abstract werkje. Dat vind ik het leuke.”

In wezen doet Pater wat hij als kind ook al deed. „Ik tekende vroeger wel veel, maar anders dan andere kinderen. Ik ging bijvoorbeeld naar de bibliotheek en haalde daar boeken over borduren. Dan plakte ik velletjes ruitjespapier aan elkaar en tekende de patronen over in de blokjes tot een grote poster.”

Wiskundige thema's hebben zijn belangstelling, evenals geometrische vormen zoals in *Knikker* (een cirkel, uitgewerkt in zeshoekjes). „Ik ben geïntrigeerd door de Fibonacci-code”, vertelt hij. „Fibonacci telde 1

'Ik ging naar de bibliotheek en haalde boeken over borduren'

en 2 bij elkaar op, dat geeft 3. Dan 2 en 3 is 5, 3 en 5 is 8, enzovoorts.” Met die code in gedachten maakte hij een schilderij met knikkers op drie panelen, die in elkaar vallen. „Er staan acht grote knikkers en dertien kleine op”, zegt hij wijzend.

De ideeën voor zijn werken borrelen zomaar op. Als hij in zijn tuin werkt of in Franeker rondloopt. En dat terwijl hij best druk is. „Twaalf jaar geleden ben ik schilderlessen gaan nemen. Bij Jaap van Dijk, Antje

van der Werf... Ook van Edgar de Cruiker heb ik veel geleerd.” Toen hij ruim vier jaar geleden vastliep in het onderwijs sprak hij met een loopbaanbegeleider over zijn passie. „Waarom ga je geen schilderles geven?”, vroeg die. „Je kunt schilderen en je kunt lesgeven.” Hij heeft nu een aantal cursisten, dat nog groeit. Verder werkt hij in de buitenschoolse opvang. „'s Morgens in de voor-schoolse opvang en 's middags in de naschoolse. Tussendoor of 's avonds kan ik lesgeven of zelf werken.”

Het bevalt hem, maar het is wenen dat hij nu 'ondernemer' is. „Ik kom uit de zachte sector.” Maar de volgende stap is gezet: met zijn werk naar buiten treden.

www.erikpater.com
www.kunstzennig.nl